

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRĂȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Spășori nefrancați nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

Nr. 2.

Joi Vineri, 3 (15) Ianuarie.

1886.

Nou abonament
la

„Gazeta Transilvaniei“.

Cu 1 Ianuarie 1886 st. v., se începe un nou abonament, la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețul Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.

„șese „ 6 „

„un 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci

„șese „ 20 „

„un 40 „

Rugăm pe domniii abonați, ca să bine-voiască a-și reînnoi de cu vreme abonamentul, ca să nu se întrerupă expedițiunea ziarului.

Domniii ce se vor abona din nou să binevoiască a scrie adresa lămurită și a arăta și posta ultimă.

Abonarea se poate face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de până acum li se recomandă a însemna pe cuponul numărul fâșiei sub care au primit ziarul.

Administrațiunea.

1885—1886.

I.

Brășov, 2 Ianuarie 1886.

Anul 1885 e plin de învățătură pentru poporul român din Tisa și Carpați.

În cursul de aproape douăzeci de ani, de când s-au început marile schimbări interioare, cari au adus cu sine totala despoiere a națiunii române de drepturile ei naționale, n'am putut învăța așa multă cât am putut învăța în jumătatea din urmă a anului expirat.

Putem să șicem cu tot dreptul, că în această jumătate a anului 1885 lucrarea sistematică de defăimare, ce au întreprins-o dușmanii neamului nostru, spre a-și justifica înaintea Tronului și a lumii despotismul lor, deghisat în haina constituțională, și-a ajuns culmea.

Venitu-le-a de astă dată în ajutor fatală și nesocotită „proclamația“, care și astăzi încă este folosită ca un cal de bătaie în contra Românilor.

Strigat-au în lumea largă dușmanii noștri: etă-i cine sunt cei ce pretind să aibă și ei drepturi naționale! Și ca nu cumva lumea să nu le credă, ca nu cumva monarhul, moștenitorul tronului și ceilalți membri ai casei imperiale să stea la îndoială, că frații rudele și amicii învingătorilor dela Custozza s'ar fi hotărât acum deodată să răstorne această împărăție, puș-au în mișcare totă poliția statului, făcut'au o mulțime de arestări nemotivate, tērīt'au dela Caiafa la Pilat o mulțime de omeni nevinoși și aruncat'au cu tină în sentimentele noastre cele mai sfinte de patriotism și de onoare.

Dér ori-ce rău își are partea sa bună. Curat ca cristalul a ieșit din această tristă învălmășelă patriotismul și lealitatea poporului român, care cu profundă durere a trebuit să vedă rēcēla, cu care moștenitorul Tronului a întempinat de rëndul acesta, cu ocaziunea vânătoarei, pe țeranii români din Gurghiu, cari cu aceeași iubire s'au apropiat de Înălțimea Sa.

Acesta este rezultatul acelei politice mișlesci de a ne defăima sistematic, despre care am scris la începutul anului trecut („Gaz. Trans.“ Nr. 11 din 1885) următoarele:

„Adversarii noștri știu bine, că puterea Coronei este destul de mare spre a face ca chiar în cadrul legilor existente poporul român să se sēmă mai ușurat; ei știu, că voința Soveranului este destul de tare, ca să pōtă face să se

curme cel puțin călcările de lege, prigonirile și nedreptățile dīlnice ce trebuie să se sufere ađi poporul român. De aceea ei și-au pus și își pun toate silințele spre a izolă Tronul de noi și spre a ne ține pe noi depărtați de Tron, defăimându-ne înaintea lui și a opiniunii publice ca pe un element, care ar tinde la distrugerea statului.“

„În primăvera anului 1869, pe când întrunirile Românilor ardeleni se pronunțau în contra participării la alegerile dietale, foile maghiare din Clușiu lăfiră cele mai miserabile faime asupra intențiilor conducătorilor români. „Augsburger Allgemeine Zeitung“ publica mereu la articuli și corespondențe menite de a ne înegri înaintea Tronului și a opiniunii publice, în cari se dicea între altele, că noi Români, „cari am înălțat la 1848 stégul împărătesc“, n'am fost decât numai nise „bande de tâlhari“ cari rămneau la posturi grase, dér cei ce sub vulturile împărătesc făcură carieră ară fi gata ori și când de a se alia cu Muscalii în contra acestui vulture.“

„Nu se ținea o adunare românească, nici chiar o întrunire literară, fără ca foile din Clușiu să nu fi folosite ocaziunea de a ațita prin tot felul de scornituri opiniunea publică maghiară în contra noastră.“

„Așa am fost calumniați la 1869, așa în toți anii necurmat până în ziua de azi. Înaintea diariștilor și corespondenților din Clușiu și din Pesta ori-ce am lucrat și am întreprinde spre apărarea uemului nostru sêu în folosul lui este „trădare de patriă.“ De facem opozițiune legală guvernului, de protestăm în contra volniciei vr'unui fișpan, vicespan, sêu sogăbiru. de scriem vr'o carte sêu edăm vr'un ziar românesc, de ne întrunim în vre-o societate de bine-facere sêu literară, de voim a ne înființa vr'o școlă românească, în toate împrejurările vieții noastre naționale suntem înfirați de dușmanii ai ordinii publice, suntem acușați că conspirăm în contra statului. Chiar zilele trecute pentru că ceream împlinirea vechiului postulat al națiunii noastre de a avé o universitate proprie românească, ziarul nostru a fost declarat de corespondenții unguri din Pesta de „irredentist.“

„Nu mai încap îndoială, că stăm față c'un sistem diavolesc de defăimare a națiunii noastre, care se urmăresce dela 1866 încōce cu o tenacitate de feră din partea adversarilor noștri. Picătura ce cade meren găuresce și pétra. Invinuirile continue, ori cât de nedrepte au fost, n'au putut se rămână fără influință asupra Tronului, mai ales că noi până acum n'am întreprins nici un pas energic spre a le nimici.“

Condițiunile de pace ale Serbiei.

După cum se comunică din Belgrad, din parte bine informată, cătră „Bud. Corr.“, guvernul sêrbesc a luat hotăriri definitive asupra condițiilor, sub care ar fi dispus să încheie pacea cu Bulgaria. Serbia vrea susținerea statului quo ante. În asemenea condiții Bulgaria nu va încheia pace odată cu capul. Etă ce se scrie din Belgrad:

Serbia intră în tratări de pace — deși după procedura Bulgariei și a Porții nu se pōte prevedé că vor începe — cu conștiința că ea, nefind bătută în nici o singură luptă, pōte și trebuie să ceră susținerea echilibrului în peninsula balcanică ca *conditio sine qua non*, deoarece altminterea nu se pōte crede în susținerea păcii nici pentru scurt timp. Dēcă hotăririle tractatului din Berlin se susțin strict și se crează garanții materiale, că și Bulgaria le va respecta, Serbia nu mai are nimic de cerut. Indată ce însă, fiă prin consimțământul Porții, fiă prin aprobarea puterilor, se crează o

Bulgaria mărită, Serbia nu se pōte învoi la acesta fără a se mări în mod corespunzător teritoriul regatului sêrbesc. Incuviințând Europa unirea Bulgariei cu Rumelia, Serbia ar trebui să obțină nu numai cercul Vidinului, ci și cercul Trnului, pe a căruia posedere se pune și mai mare pondă, și anume de aceea, fiind că Bulgaria ar fi de altminterea în fiecare zi în pozițiune, să apuce aproape neimpedecată spre Macedonia, și apuce cu totul de necugetat ca să se pōtă permite o asemenea mărire a puterii Bulgariei. Granița Serbiei s'ar strămuta în modul acesta în apropierea Sofiei, dér e clar, că după unirea Bulgariei cu Rumelia eo ipso capitala ar deveni și ar trebui să devină nu Sofia, ci Filipopolu. Aceste pretențiuni ale Serbiei apară pentru ori și cine, care judecă obiectiv situațiunea, chiar și după evenimentele ultimului război ca deplin îndreptățite. Armata sêrbescă, care a pus foarte puțin preț pe inamic, negândindu-se la aceea, că vor lupta contra ei toate batalioanele rumeliote, n'a fost bătută în câmp deschis nici măcar o singură dată, ba generalul Horvatovic ar fi intrat după două zile ca învingător în Vidin, dēcă misiunea lui Khevenhüller n'ar fi adus la cale armistițiul. Nouă tunuri li s'au luat Bulgarilor, dintre cari opt se află în Belgrad și unul demontat cu totul, în arsenalul din Kragujevac. Un mare număr de stéguri, munițiune, arme li s'au luat Bulgarilor și numărul prizonierilor bulgari se suiă la multe mii, — fapte, în fața cărora Bulgarii numai câteva prădi de război și un număr foarte mic de prizonieri pōtă opune. Numai marea greșelă comisă de ministrul de război, că nu li s'a trimis destulă munițiune trupelor, ce se aflau înaintea Slivniței, înduplecă conducerea armatei sêrbesci să bată încă la timp în retragere în cea mai deplină ordine. Atunci se afla în câmp numai jumătate din ăntēia chemare, ađi e înarmată întreaga ăntēia și a doua chiamare. În Kragujevac se lucreză pe totă ziua 200,000 de cartușe (patrone) și artileria, care în timpul scurtei expedițiuni a făcut marl lucruri, este complet înarmată, gata de luptă. Tēmă de timpul nefavorabil după expirarea armistițiului nu mai este și pentru provisionarea armatei, după esperințele din săptămânile din urmă s'au luat escelente dispozițiuni. Întrēga Serbiă stă acum ca un om pentru regele și dēcă nu se garantēză Serbiei o pace deplină onorabilă, precum și intereselor bine priecute ale Europei, o pace în ori ce direcțiune corespunzătoare, care să nu schimbe rēporturile de putere în peninsula balcanică — la care, de sine se înțelege că nu pōte fi nici vorbă de o despăgubire de război din partea Serbiei — *continuarea războiului este cu totul inevitabilă.*

Meseriile la noi.

Cuvēntare rostită de d. B. Baiulescu, ca prezidinte, la deschiderea producțiunii sodalilor români meseriași în 25 Decembrie 1885.

Domnelor și Domnilor! Sunt vesel, că Vē vedu adunați într'un număr atât de frumos la producțiunea de astă sēră și Vē mulțumesc prea mult, că și de astădată a-ți arătat atăta bună voință, urmând invitațiunii noastre. Cu atāt mai mult Vē datorim recunoștință, cu cât, în adevăr trebuie să mărturisesc, prea adeseori apelăm la concursul d-vōstre. Dér nici nu este altfel posibil!

Suntem avisați la d-vōstră, căci fără sprijinul d-vōstru, înzadar ne svêrcolim; suntem zadarnice toate opintirile mele și tot zelul Comitetului Societății, care pōrtă numele: „Asociațiunea pentru sprijinirea învățăcelor și sodalilor români meseriași“, și care trebuie să dispună de mijlōce, ca să pōtă ajunge la scop.

Din capul locului, când vin bășii dela sate la meserii, cel dintăiu lucru este, să le dăm bani, ca să se îmbrace, fiind că, durere, până acum la Români cei mai sērmani copii și mai mulți orfani se aplică la meserii, pentru că nu se pōtă altfel căpētui. După ce i-am aședat la mēstri sunt de lipsă taxe de înscriere, taxe de școlă, rechisite scolare, remunerațiuni considerabile pentru mēstri; ch-luēlă cu spălatul, tace la spital, doftorii și altele. Socotiți toate aceste spese pentru 150 copii aflători la meserii și veți vedé, că am trebui să avem un fond însemnat, pentru ca să acoperim cheltuielile anuale.

În lipsa acestui fond suntem nevoiți să și

Bursa de Bucuresti.

Cota oficială dela 31 Decembrie st. v. 1885.

Rentă de aur 4%	101.15	Bonuri croato-slavone	103.60
Rentă de hârtie 5%	92.75	Despăgubire p. dijma de vină ung.	98.25
Imprumutul căilor ferate ungare	132.25	Imprumutul cu premiu ung.	117.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	98.50	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	127	Renta de hârtie austriacă	83.95
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	112.25	Renta de arg. austr.	84.20
Bonuri rurale ungare	104	Renta de aur austr.	112.35
Bonuri cu cl. de sortare	103.75	Losurile din 1860	139.80
Bonuri rurale Banat-Timșu	103.75	Acțiunile băncel austro-ungare	871
Bonuri cu cl. de sortare	103.60	Act. băncel de credit ung.	303.75
Bonuri rurale transilvane	103.60	Act. băncel de credit austr.	237.75
		Argintul — Galbin	5.94
		Impărătesc	10.05
		Napoleon-d'or	63.20
		Mărci 100 imp. germ.	127.05
		Londra 10 Livres sterlinge	

Renta română (5%)	87	Cump.	88
Renta rom. amort. (5%)	93	vend.	94
convert. (6%)	84 1/2		85 1/2
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	30		32
Credit fonc. rural (7%)	101		102
" " " (5%)	84 1/2		85 1/2
" " " (7%)	96		97
" " " (6%)	—		—
" " " (5%)	80		81 1/2
Banca națională a României	1160		1180
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—		—
" " Națională	—		—
Aur contra bilete de banca	16.		17
Bancnote austriace contra aur.	2.01		2.04

Cursul pieței Brașov

din 14 Ianuarie st. n. 1886.

Bancnote românești	Cump. 8.48	Vend. 8.53
Argint românesc	8.44	8.48
Napoleon-d'or	10.—	10.05
Lire turcești	11.26	11.36
Imperiali	10.22	10.32
Galbeni	5.89	5.94
Scrisurile fonc. Albina	100.—	101.—
Ruble Rusești	123.1/4	124.1/2
Discontul	7—10 %	pe an.

Numere singuratică à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei” se pot cumpăra în tutungeria lui I. GROSS.

Conspectul operațiilor

institului de credit și de economii „ALBINA”

în luna Decembrie 1885.

Intrate:

Numerar din 30 Noembrie 1885	fl. 48.355.92
Depuneri	111.845.28
Cambii răscumpărate	348.216.17
Imprumuturi ipotecari și alte imprumuturi	27.197.87
Interese și proviziuni	19.412.51
La fondul de pensie	25.50
Moneta vândută	2.837.52
Efecte	15.222.70
Conturi curente	48.481.70
Diverse	417.01
Suma fl.	622.013.18

Esite:

Depuneri	fl. 120.616.61
Cambii escomptate	335.440.51
Imprumuturi ipotecari și alte imprumuturi	46.293.—
Interese pentru depuneri	1051.96
Contribuții și competențe	45.21
Salarii și spese	2.552.63
Moneta cumpărată	5.084.94
Conturi curente	41.044.25
Diverse	11.635.34
Numărări cu 31 Decembrie 1885	58.248.73
Suma fl.	622.013.18

Sibiu, în 31 Decembrie 1885.

P. Cosma m. p.
Director executiv.

Iosif Lissai, m. p.
Comptabil.

Anunțăm acelor onorați cetitori, cari vor binevoi a se abonă la foia noastră de aici încolo, că avem încă în rezervă numeroși meri dela începutul anului 1885 prin urmare pot să aibă colecțiunea completă.

ADMINISTRAȚIUNEA „GAZ. TRANS.”

Nro. 6050—1885.

2-3.

PUBLICAȚIUNE!

referitoare la ascernerea fassiunilor asupra capitalelor pasive.

Acei contribuabili, pe a căroră realități zac datorii, sunt provocați ca să se procure dela subscrișul oficial de colege de fassiune fără întârziere, și provădându-le cu datele recerute, să le așternă totu aceluiași oficial, cel mult până în 31 Ianuarie 1886, deoarece fassiunile așternute după deja amintitulă termină nu se vor mai primi, ci din contra se va defige exoffo arunculă generală după darea de venit.

Ascruerea acestor fassiuni se va adeveri prin o țidulă provădută cu țina ascernerii și cu sigilulă oficialului de dare, carea țedulă, dându-se partidei, — valorăză ca documentulă asupra ascernerii fassiunei.

Acei contribuabili, cari plătesc pentru datoriile ce zac pe realitățile lor, afară de interese pentru capitală, și quote pentru amortisarea capitalului, sunt obligați ca să inducă în fassiuni atătu suma aceea, carea la începutul au fost datori, cât și suma aceea carea s'a plătit din datorie se prin amortisare se în rate; în fine are să mai inducă cametele, cari se plătesc creditorului anualmente pentru capitalul de datorie.

Brașov, 31 Decembrie 1885.

Oficialulă orașenesc de dare.

Beiu, Vodă, Domn

ROMAN ISTORIC

de Theochar Alexi.

A apărut complet în 34 broșuri 20 cr.

Orice librăru, colportor, legător de cărți c. este gata a procura aceste broșuri franco, use la casele onor. cetitor.

Acastă scriere este unică în totă literatura omână, căci în adevăr nu posedăm nici ună mană originală coprinđendă peste 1000 de panni din care, nici una nu este lipsită de interes pentru orice cetitor.

O variațiune bogată, precum nu oferă nici ună din romanele traduse, apoi interesul ce se excită pentru faptele istorice, prefăce lec-

tura acestui roman în o adevărată plăcere, în ună bogată isvoră nu numai de distracțiune ci și de instrucțiune.

Textul romanului este însoțit de ilustrațiuni, care și aceste sunt originale, compuse de ună artistă anume pentru acastă scriere. Ea cuprinde istoria României, începând cu fanariotulă Caragea, trecând la revoluțiunea eterii grecesci și a lui Tudor Vladimirescu, a cărui viață, fapte și mörte tragică sunt cu de amănuntulă descrise, atinge revoluțiunea dela 1848, tractăză pe larg Domnia lui Cuza, dând ună tablou amenunțit despre acea epocă și încheiă cu alegerea lui Carol de Hohenzollern.

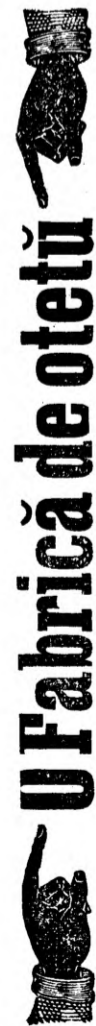
Firul, pe care se înșiră aceste tablouri istorice, se compune din ună sujetă sensațională în totă puterea cuvântului. — Ună tată, perđendă zestrea ficei sale, într'o scenă, unde acesta o reclamă dela el, își ese din fire și o lovesce de mörte. Pentru a scăpa de pedepsa legii, o tă-

resce în grădină, unde îi taie capulă îngropându-l, pentru a face să credă lumea, că cadavrul fără cap, este ală altei persoane. Cu tôte astea se vede silită a mărturisi faptul și este condamnată la muncă silnică. După câtva timp se descoperă că... dar cine voiesce a sci ce se descoperă, cităscă romanul, unde va găsi cu ce să se ațite, ș'apoi cu ce să se astempere curiositatea.

Cine și procură întregulă opă de-a dreptulă dela tipografia editore plătindu-lă de-o dată înainte, se va profita de economisirea portului adică va avea să trimetă numai câte 15 cruceri de broșură se pentru 34 broșuri 5 florini.

Tipografia Alexi, BRAȘOV.

Tôte administrațiunile țiarelor românești sunt rugate a ne face ofertă pentru publicarea acestui anunț.

U Fabrică de oțet

înființată de mai multă ani se arendăză dela finea lui Ianuarie a. c. st. n. eventuală

se vinde

dimpună cu diferite butoie. Reflectanți se pot îndimpreună cu apröpe între césurile 12 și 1 la prându în strada Poștei (Nonnengasse) casa No. 602, I. etagiu.

3-3

Eduard J. Dressnandt
Orologier și Optic
în Brașov, strada Vămei Nr. 2
(în jost de biserică catolică)

Isi recomandă depositulă se bine asortată de orologie de busunară helvețiane de aur și argint, de orologie de pärete eu pendulă și cu rame de totă specia, precum și catene de aur și argint pentru orologie de busunară, apoi jocuri diferite și un mare asortiment de mărfuri Optice precum: ochelari, zwickeri, ochianuri, Binocles și Binocleri etc. și multe alte obiecte de cea mai bună calitate pe lângă prețuri forte moderate.

Reparatur și orice comande se vor executa prompt solid și pe lângă garanțiă conscientioasă.

Orice lucru comandat, la cas se nu convină se primesce înapoi fără nici o perdere.

Asemenea cumpără și schimbă orice obiecte ce se țind de acastă specialitate

1-3.

Publicațiune!

Conform punctului 3 din art. de lege XXVII ex 1880 se provocă atătu cei indigeni cât și cei străini locuitori în Brașov, cari sunt obligați la solvirea taxei pentru eliberarea de miliție, ca să arate subscrișul magistrală până la finea lunei Fevruarie a. c. pozițiunea de cetățian, locuința, numele și locuința dătorului de lucru, numele cercului de așentare resp. a acelei comune, unde din cauza unui motiv au fost eliberați de serviciulă armatei permanente se pentru apărarea țerei, mai departe, anulă decănd se compută eliberarea, și în fine se ș' documente suma contribuțiilor directe, măsurate pentru anii trecut.

Recerutele liste de fasionare se pot procura în decursulă orălor de oficiu din localu conscrierii militare, ulița Căldărarilor Nro. 519-a, etagiu I.

Brașov, 12 Ianuarie 1886.

Magistratulă orașenesc.